

OSNOVY KURZŮ PRO ZÁJEMCE O VÝTVARNÉ ČINNOSTI 2010

Kurzy č. 1 - 10 byly nabízeny v minulosti, kurzy 11 a 12 jsou novinkami pro tento rok a jednotlivá témata jsou uváděna s hodinovými dotacemi, kurzy 12 až 15 jsou připravovány a budou nabídnuty takto: kurz č. 13 Základy fotografování od září 2010, kurzy 13 a 14 podle zájmu v roce 2011.

1. VYTVÁŘENÍ MODELOVÁNÍM Z KERAMICKÉ HLÍNY

Úvod

- seznámení s materiály (druhy hlín, pomocné materiály)
- základní pomůcky a nářadí

Tvarová cvičení

- zvětšenina vajíčka (plná, modelovací hlína)
- zvětšenina vajíčka (dutá, šamotová hlína) - polotovar pro výrobek; procvičení modelování dutého tvaru, lepení hlíny, úprava povrchu
- zhotovení figurky (popř. zvířátka, užitkové nádoby, apod.) z polotovaru vajíčka

Plátování

- různé možnosti zhotovení plátů, struktury
- výrobek (dóza, váza apod.) zhotovený z těchto plátů

Zhotovení kopie

- kopie zvířete, popř. sádrového modelu hlavy v M 1:1; podle individuálního zájmu lze odlít do sádry

Výrobek volně modelovaný

- zhotovení výrobku podle vlastního návrhu na základě skic (např. žardiniéra, květináč s obalem, exteriérová plastika apod.); kombinace různých výrobních postupů

Sádrová forma a její využití

- formování - teorie a praxe
- využití formovaných segmentů při volné práci

Reliéf

- teorie reliéfu (bas-relief, haut-relief, redukce apod.)
- zhotovení reliéfu na dané téma (zátiší - procvičování redukce)
- zhotovení reliéfu podle vlastního návrhu
- žebrování reliéfu
- plaketa: zhotovení plakety podle vlastního návrhu (s aplikací písma) a její odlití do sádry (retušování formy, formování vlastního výrobku)

2. VYTVÁŘENÍ KERAMICKÝCH VÝROBKŮ NA HRNČÍŘSKÉM KRUHU PRO ZAČÁTEČNÍKY

Úvod

- nářadí, hlína pro točení
- příprava hlíny

Centrování

- vystředění hrudky hlíny

Točení kachlice

- točení středového otvoru
- tažení dna budoucí nádoby
- tažení kachlice (polotovaru pro výrobek)

Točení výrobku

- točení misky malého průměru
- točení válce
- točení hrnku
- točení nožky

Tažení ucha

- klasické tažené ucho
- jiné možnosti tvarování ucha

3. VYTVÁŘENÍ KERAMICKÝCH VÝROBKŮ NA HRNČÍŘSKÉM KRUHU PRO POKROČILÉ

Úvod

- nářadí; hlína pro točení
- příprava hlíny

Točení výrobku

- točení misky malého průměru
- točení válce
- točení hrnku
- točení nožky

Tažení ucha

- klasické tažené ucho
- jiné možnosti tvarování ucha

Točení mísy většího průměru

- točení mísy bez nožky
- točení mísy na noze (případně lepení nohy na miskou)
- plastický dekor (prořezávaný dekor, kombinovaný dekor – nalepování, razítko, prořez apod.)

Točení džbánu

- džbán z jednoho kusu
- džbán s natáčeným hrdlem

Točení dózy s víčkem

- různé možnosti tvarování víčka a jeho osazení; úchytky

Točení konvice

- různé způsoby točení konvice, výlevky, víčka
- uchacení

Točení varného nádobí

- pekáče, bábovka, apod.

4. DEKORACE KERAMICKÝCH VÝROBKŮ

Úvod

- druhy barev a způsoby jejich nanášení - teorie
- techniky (rukodělné)
- nářadí, pomůcky, materiály

Naglazurová technika

- kontura, kolorit
- pokládání velkých ploch - tupování, lazurování, leptání
- kroužkování

Podglazurové techniky

- engoba - pokládání barvy, sgrafito
- práškové podglazurové barvy – stínované dekory, perokresba, technika nanášení suché barvy přes šablonu
- sole - dekor solemi
- akvarelová technika
- možnost kombinace s práškovými podglazurovými, případně naglazurovými barvami.

Majolika

- malba do syrové glazury, kombinace se sgrafitem

Glazování

- glazování nástřikem, namáčením, poléváním

5. VÝROBA SÁDROVÝCH MODELŮ A FOREM

Úvod

- sádra a její výroba a užití; nářadí v sádrovně

Pomocné materiály a pomůcky

- mýdlo, fermež, olej, voda

Model krychle

- plná (dutá) krychle o hraně 10cm - procvičování opracování sádry

Rotační model

- zhotovení desky na sádrařském kruhu
- rotační model kónický (miska, šálek) + forma
- rotační model nekónický (hrnek, vázička) s klínem podední
- model dózy, konvice apod.

Model ucha

- zhotovení modelu ucha, formy na ucho
- připojení ucha k modelu

Forma

- forma na zatáčení
- forma na lití půlená
- forma na lití trojdílná
- forma na lití s kapnou

Tažení profilu

- tažení sádrového profilu
- zhotovení modelu z taženého profilu
- zhotovení formy na model z taženého profilu (na dutý nebo na plný střep)

Odlévání hliněného modelu do sádry

- forma na modelovanou nádobku (nerotační tvar)

- zhotovení sádrového odlitku, jeho retuš - využití slepé formy

6. SESTAVOVÁNÍ, PROBARVOVÁNÍ A OVĚŘOVÁNÍ VLASTNOSTÍ GLAZUR A ENGOB

Úvod

- seznámení s programem kurzu a jeho upřesnění podle aktuálních potřeb účastníků
- seznámení s vybavením pracoviště, poučení o bezpečnosti a hygieně práce

Teoretické základy

- teorie vzniku glazur, rozdělení a použití glazur
- zásady sestavování glazur
- postup provádění zkoušek
- vedení záznamů o zkouškách

Příprava materiálu pro zkoušky

- příprava a přežah plátků

Zkoušky základních glazur

- posouzení vzhledu základních glazur po výpalu
- probarvování glazur a posouzení vzhledu po výpalu
- zkoušky stálosti glazur, stékavost

Sestavování glazur

- příprava zemitých, krystalických, trhlínkovaných a dalších glazur

Příprava, nanášení a zkoušky engob

- teoretický základ sestavování engob
- příprava engob, nanášení
- posouzení vzhledu po výpalu

7. ZÁKLADY KRESLENÍ A NÁVRHOVÉ KRESBY

Úvod

- seznámení s materiály, pomůckami

Zátiší

- teorie lineární perspektivy
- světlo a stín
- objemy těles
- proporce (poměrování - vizování)
- procvičování kresby na zátiší složeném z geometrických těles (koule, kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec) : perspektivní zkratky, elipsy

Hlava

- teorie, schématický náčrt
- kresba schématického modelu hlavy
- kresba sádrového modelu hlavy
- kresba anatomických detailů (oko, ústa, nos, ucho)
- studie hlavy dle živého modelu

Architektura a krajina

- interiér
- exteriér - kresba v plenéru

Studie anatomických detailů

- ruce, nohy, popř. koleno, loket, rameno, krk apod.

Figura

- teorie (kánon, schematický náčrt, kontrapost)
- studie figury podle sádrového modelu

Paspartování

- zhotovení paspart na vlastní kresby

Písmo

- teorie, hůlkové písmo, kurzíva

8. ZÁKLADY DESIGNU V TVORBĚ

Úvod

- seznámení s historií designu, jeho přínos a nutnost ve všech oblastech vytváření

Vytváření z keramiky - jednoduchý nápojový předmět (hrnek, pivní korbel)

- kresebné zpracování návrhu včetně malé plastické skici
- vymodelování či vytočení základního tvaru na sádrařském kruhu
- v případě modelovaného tvaru odlítí do sádry za pomoci slepé formy
- zhotovení modelu ucha (vše v pálicí velikosti)
- sesazení, retuš
- zhotovení provozní formy
- odlítí do keramického materiálu, retuš, pálení

Vytváření z plastu - technikou lití epoxidové pryskyřice do lukoprenové formy

- zhotovení rukojeti nože či jiné dané rukojeti
- kresebné zpracování návrhu
- vymodelování tvaru v měřítku 1 : 1 dle kresebného návrhu
- odlítí do sádry za pomoci slepé formy
- vycizelování sádrového modelu
- zhotovení provozní formy
- odlítí rukojeti na připravenou čepel nože

Vytváření z plastu lisováním na vakuovém lisu - jednoduchý předmět

- kresebné zpracování návrhu
- vymodelování tvaru v měřítku 1:1
- odlítí do sádrové formy
- vycizelování sádrového modelu
- vylisování výrobku na vakuovém lisu

Provedení technického výkresu

- technický výkres keramického hrnku (korbele)
- technický výkres rukojeti nože

9. ZÁKLADY POČÍTAČOVÉ GRAFIKY S PROGRAMY COREL DRAW, ADOBE PHOTOSHOP A ADOBE IN DESIGN

Corel DRAW

- seznámení s grafickým prostředím, základní nástroje

Výběr objektů a jejich transformace

- kopírování, zrcadlení, tvarování, transformace objektů

Kreslení základních tvarů, práce s textem

- ruční režim, Beziérův režim, převedení textu na křivky, textové rámečky

Výplň a obrys objektů

- barevné prostory RGB a CMYK

Praktická část

- logotyp, piktogramy, jednotný vizuální styl

Adobe Photoshop

- seznámení s grafickým prostředím, základní nástroje

Bitmapová grafika

- rozlišení obrazu, barevný režim

Retušování, vrstvy, cesty, formáty souborů

- úpravy jednotlivých barevných kanálů, retuš, propojení několika fotografií, úpravy vrstev

Praktická část

- reklamní fotografie, volná koláž, efekty

Adobe InDesign

- seznámení s grafickým prostředím, základní nástroje

Nastavení dokumentu, textové rámečky

- práce se vzorem, editace textu

Možnosti grafiky, umístění obrázků

- základní kreslení, text na křivce, vazby a jejich funkce

Praktická část

- návrh reklamního letáku, plakátu, úprava vlastního katalogu, příprava pro tisk

10. ZÁKLADY GRAFICKÝCH VÝTVARNÝCH TECHNIK

Přehled všech tiskových technik

- vysvětlení jednotlivých principů tisku

- vývoj grafických výtvarných technik, polygrafické technologie

Seznámení se zařízením grafické dílny

- vymezení základních pojmů a vyjadřovacích prostředků grafiky

- zařízení a nástroje v grafické dílně, bezpečnost práce

- barvy, druhy papírů

Tisk z výšky

- požadavky na předlohu, postup vytváření tiskové formy

Linoryt, linořez

- jednobarevný tisk, vícebarevný tisk z jedné nebo více tiskových forem

Další metody tisku z výšky

- dřevoryt

- papírotisk, materiálůvý tisk, přírodninový tisk, frotáž, slepotisk

Tisk z hloubky

- požadavky na předlohu, postup vytváření tiskové formy

Suchá jehla

- jednobarevný tisk, vícebarevný tisk z jedné nebo více tiskových forem

- kombinovaná technika tisku z hloubky a z výšky

Další metody tisku z hloubky

- mezzotinta, mědirytina

- reliéfní tisk, materiálový tisk

Praktická část

- zapojení grafických technik do pedagogické praxe
- další využití grafiky - návrh knižní úpravy s ilustracemi, plakátu, exlibris

11. MALBA NA HEDVÁBÍ, BATIKOVÁNÍ A PALIČKOVÁNÍ VE VOLNÉ TEXTILNÍ TVORBĚ (NOVINKA 2010)

Úvod (5 hodin)

- seznámení s pomůckami a materiály pro techniku malba na hedvábí
- příprava materiálu a pomůcek

Napínání hedvábí pro vzorkovnici (5 hodin)

- sestavování rámu
- zásady správného vypínání hedvábí

Vzorkovnice techniky malba na hedvábí (10 hodin)

- akvarelové techniky za sucha, akvarelové techniky za mokra, zpracování jednobarevné plochy
- stínování v malbě na hedvábí, kresba gutou, kresba barvou, různé druhy rezerv, antidifúzanty
- netradiční techniky - aoreoly, frotáž, práce se špachtlí, vrásnění, stékané techniky

Batikované hedvábí (5 hodin)

- materiál a pomůcky pro techniku batikování
- příprava materiálu a pomůcek

Vzorník batikování (10 hodin)

- batika vyvazovaná, prošívaná, skládaná
- vosková batika jednobarevná a vícebarevná
- sypaná batika

Základy paličkování (5 hodin)

- materiál a pomůcky pro techniku paličkování
- navíjení paliček
- napínání podvinku

Vzorník paličkování (35 hodin)

- základní úkony v paličkování - hotovení řetízku
- pláténko za 1 a za 2 páry
- polohod za 1 a za 2 páry
- barevné efekty : vložená barevná nit, barevný pár, barevný řetízek
- různé způsoby spojování
- pecičky, retičela, lístkovina
- jednoduché půdice, pavoučci aj.
- hotovení podvinku pro vlastní návrhy

Návrh vlastního textilního artefaktu na základě vzorníků malby na hedvábí, batiky a paličkování (25 hodin)

- realizace výtvarného návrhu práce
- konzultace a příprava materiálu pro vlastní výrobek
- návrh podvinku pro techniku paličkování
- realizace vlastní práce

12. TVORBA ZÁVĚSNÝCH OBRAZŮ (NOVINKA 2010)

Úvod (2 hodiny)

- seznámení s technikami, které budou vyučovány

Pastel (18 hodin)

- charakteristika dané techniky, seznámení s materiály
- příprava podkladu
- technika tvorby obrazu pastelem - praktická práce frekventantů
- fixování a adjustace

Akvarel (20 hodin)

- charakteristika dané techniky, seznámení s materiály
- techniky tvorby obrazu akvarelem - praktická práce frekventantů
- fixování a adjustace

Olejomalba (30 hodin)

- charakteristika dané techniky, seznámení s materiály
- plátno a jeho napínání blindrám
- příprava šepsu, šepsování plátna
- lepenka a její příprava před malbou
- pojidla
- technika tvorby obrazu olejem - praktická práce frekventantů

Malba na skle (15 hodin)

- charakteristika dané techniky, seznámení s materiály
- příprava podkladu
- technika tvorby sklomalby - praktická práce frekventantů

Koláž (15 hodin)

- charakteristika dané techniky, seznámení s materiály
- podložky, tmely a lepidla
- technika tvorby sklomalby - praktická práce frekventantů

13. FOTOGRAFIE JAKO VYJADŘOVACÍ PROSTŘEDEK (NOVINKA OD ZÁŘÍ 2010)

Úvod (5 hodin)

- Co je to fotografie? Vymezení média fotografie
- Základní princip analogové a digitální fotografie

Teoretická část: Dějiny a technologie fotografie (10 hodin)

- Dějiny - prehistorie fotografie
 - vznik fotografie
- Technologie - latentní obraz
 - konstrukce fotoaparátu
 - optické zákonitosti

Praktická část I (35 hodin)

- fotogram (náhodná a konstruovaná kompozice)

- materiály užívané ve fotokomoře, praktické užití fotokomory
 - camera obscura (struktura, portrét, zátiší), vytvoření camery obscury a užití jejich specifických vyjadřovacích prostředků
 - vlastnosti světla (přirozené, umělé, zábleskové světlo, odrazné plochy), analogová versus digitální fotografie
 - digitální fotografie (vyvážení bílé, rozlišení, citlivost)
- Praktická část II. (35 hodin)**
- zpracování snímků ve fotokomoře (zvětšovací přístroj, expozice, fotochemie)
 - zpracování snímků v počítači (Adobe Photoshop, digitalizace obrazu, digitální formáty, retuš, úprava obrazu)
- Praktická část III. (15 hodin)**
- výstupní zařízení (tiskárna, plotr, minilab, obrazovka, internet)

14. TECHNIKY TENERIFA A ŠITÁ KRAJKA A JEJICH PROPOJENÍ VE VOLNÉ TEXTILNÍ TVORBĚ (NOVINKA 2011)

Tenerifa (5 hodin)

- seznámení s pomůckami materiály pro techniku tenerifa
- příprava materiálu a pomůcek

Konstrukce jednotlivých typů tenerify (5 hodin)

- tenerifa jednoosnovní, tenerifa dvouosnovní, tenerifa čtvercová, trojúhelníková, pásková a obloučková

Vzorník jednotlivých typů tenerify (25 hodin)

- napínání osnovy pro tenerifu jednoosnovní, dvouosnovní, čtvercovou, trojúhelníkovou, páskovou a vlnovkovou
- svazovací uzlíky a výplně tenerif - krokvičky, látání aj.

Šitá krajka (5 hodin)

- materiál a pomůcky pro techniku šitá krajka
- příprava podkladového vzorníku

Vzorník šité krajky (25 hodin)

- napínání základní podložky pro vzorník šité krajky
- pláténková výplň s podloží a bez podložky
- tylová výplň s podloží a bez podložky
- spojky v šité krajce
- vzorování v šité krajce
- stínování v šité krajce
- prostorová šitá krajka

Návrh vlastního textilního výrobku (5 hodin)

- výtvarné zpracování návrhu
- konzultace vhodného materiálu
- napínání základní podložky

Vlastní realizace práce (30 hodin)

15. ZÁKLADY TECHNIK TKANÍ A DRHÁNÍ A JEJICH PROPOJENÍ VE VOLNÉ TEXTILNÍ TVORBĚ (NOVINKA 2011, 2012)

Tkaní (5 hodin)

- seznámení s materiály pro tkaní
- základní pomůcky pro techniku tkaní

Tkaní na kartonu – základní vazby (30 hodin)

- napínání osnovy ve tkaní, zpevňovací řetízek, příprava pomůcek k samotnému tkaní
- vzorník vazeb tkaných na kartonu : plátňová vazba, rypsové vazby, panamová vazba, keprové vazby, atlasové vazby

Drhání (5 hodin)

- materiál a pomůcky pro techniku drhání, příprava materiálu a pomůcek
- způsoby začínání v drhání

Vzorník jednotlivých uzlů a jejich variant (20 hodin)

- uzel frivolitkový, kroužkovací, podvojný, rypsový, cihlový
- kombinace různých druhů uzlů
- barevné drhání

Výtvarný návrh vlastního textilního artefaktu (10 hodin)

- návrh výtvarného zpracování gobelínu s využitím drhaných prvků
- konzultace a příprava materiálu pro vlastní realizaci

Vlastní realizace textilního artefaktu (30 hodin)

- napínání osnovy do rámu
- realizace výtvarného návrhu tkaní v kombinaci s drháním (ozdobné uzly, třásně, lemy apod.)